

Uitkeringen

Omzendbrief VI nr 2021/179 van 25 juni 2021 18/5 421/24
Van toepassing vanaf 1 juli 2021
Vervangt omzendbrief nr 2018/190
van 3 juli 2018

Toepassing van artikel 225 van het K.B. van 3.07.1996 Begrip inkomen en samenstelling van het gezin Bewijs van inkomen en samenstelling van het gezin Controlemaatregelen

I. INKOMEN BEDOELD IN ARTIKEL 225, § 3 VAN HET K.B. VAN 3.07.1996

I.1. INKOMEN UIT EEN BEROEPSACTIVITEIT

Artikel 225, § 3 van het K.B. van 3.07.1996 bepaalt wat voor de toepassing van de §§ 1 en 2 van dat artikel, onder beroepsactiviteit moet worden verstaan.

Hiermee wordt elke activiteit bedoeld die een inkomen meebrengt, als bedoeld in artikel 23, § 1, 1°, 2° of 4° of artikel 228, § 2, 3° en 4° van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (WIB 1992), zelfs als deze activiteit door een tussenpersoon wordt uitgeoefend. Tevens wordt rekening gehouden met iedere gelijkaardige activiteit die uitgeoefend wordt in het buitenland of in dienst van een internationale of supranationale organisatie.

Er wordt principieel dus enkel rekening gehouden met inkomsten uit een beroepsactiviteit die op fiscaal vlak in aanmerking worden genomen.

Artikel 23, § 1, 1°, 2° en 4° WIB 1992 heeft betrekking op winsten, baten en bezoldigingen.

Artikel 228, § 2, 3° en 4° WIB 1992 heeft betrekking op winsten gerealiseerd door een Belgische inrichting (bedoeld wordt een bedrijf met behulp waarvan de beroepswerkzaamheden van een buitenlandse onderneming, geheel of gedeeltelijk, in België worden uitgeoefend) of baten die voortkomen uit een in België uitgeoefende werkzaamheid (door natuurlijke personen die niet in België verblijven, maar er wel een werkzaamheid uitoefenen).

I.1.1. Winsten en baten (artikel 23, § 1, 1° en 2° WIB 1992)

Winst omvat elk inkomen uit een nijverheids-, handels- of landbouwonderneming en omvat tevens alle voordelen die een ondernemer behaalt uit de uitoefening van de activiteit.

Baten zijn alle inkomsten uit een vrij beroep, een ambt of een post en alle niet als winst of bezoldigingen aan te merken inkomsten uit een winstgevende bezigheid (bv. vergoedingen van politieke mandatarissen of de voorzitter van een O.C.M.W.).

Hetzelfde geldt voor de inkomsten bedoeld in artikel 228, § 2, 3° en 4° WIB 1992 (zie hierboven).

I.1.2. Bezoldigingen (artikel 23, § 1, 4° WIB 1992)

Bezoldigingen zijn alle vergoedingen *sensu lato* van werknemers (onder arbeidsovereenkomst of tewerkstelling in gelijkaardige omstandigheden) en bedrijfsleiders. Als bedrijfsleider wordt beschouwd, elke natuurlijke persoon in de uitoefening van een opdracht als bestuurder, zaakvoerder, vereffenaar of gelijkaardige functies of nog, de persoon die in de vennootschap een werkzaamheid of leidende functie uitoefent zonder verbonden te zijn door een arbeidsovereenkomst.

Opmerkingen:

- het inkomen dat uit **studentenarbeid** (de activiteit wordt verricht op grond van een overeenkomst voor tewerkstelling van studenten bedoeld bij titel VII van de wet van 3.07.1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten en waarop de bijzondere RSZ-regeling overeenkomstig artikel 17bis van het 'RSZ-besluit' van 28.11.1969 van toepassing is) wordt verworven, vormt een bezoldiging overeenkomstig artikel 23, § 1, 4° WIB 1992. Op voorwaarde dat het kind echter **fiscaal ten laste** blijft van één van zijn ouders (de arbeidsongeschikt erkende gerechtigde of de co-ouder*), moet er voor de toepassing van artikel 225, § 3 geen rekening worden gehouden met het inkomen dat uit studentenarbeid wordt verworven.

*(Precisering aangebracht voor de gerechtigde in geval van co-ouderschap: voorheen werd enkel het inkomen uit studentenarbeid van een kind dat fiscaal ten laste is van de gerechtigde niet in aanmerking genomen. A priori zou het kind, in geval van co-ouderschap, fiscaal niet ten laste kunnen zijn van de gerechtigde zelf die zijn/haar kind opvangt gedurende gemiddeld minstens 2 dagen per week. Volgens de instructies van de fiscus, vereist het stelsel van fiscaal co-ouderschap onder andere een gelijkmatige verdeling van de huisvesting, wat neerkomt op een gemiddelde van 3,5 dagen per week).

- de **onthaalouders** (sui generis statuut) ontvangen geen loon voor hun activiteit, maar een onkostenvergoeding die niet als een belastbaar inkomen wordt beschouwd. Deze vergoeding moet dus niet in aanmerking worden genomen voor de toepassing van artikel 225, §3.
! Opgelet ! Het bedrag van eventuele vervangingsinkomens (cf. opvanguitkeringen van de RVA) wordt daarentegen altijd in aanmerking genomen (cf. ook I.2 hieronder: alle vervangingsinkomens moeten, in principe, in aanmerking worden genomen)!
- **de verbrekingsvergoeding** toegekend naar aanleiding van de beëindiging van de arbeidsovereenkomst wordt in aanmerking genomen voor de periode waarop ze betrekking heeft. Het ogenblik waarop deze vergoeding wordt betaald is niet relevant.

I.1.3. Jaarlijkse voordelen

Voor de toepassing van artikel 225, § 3 dient men rekening te houden met een twaalfde van het bedrag van de jaarlijks uitbetaalde voordelen. Hiermee worden o.m. bedoeld de premies, de aandelen in de winst, de dertiende maand, de gratificaties, het dubbel vakantiegeld of het aanvullend vakantiegeld.

I.1.4. Niet in loondienst werkende personen

Voor personen die niet in loondienst werken, wordt het maandbedrag van de inkomsten (winsten en baten, zowel deze bedoeld in artikel 23 als deze bedoeld in artikel 228 WIB 1992) fictief vastgesteld op één twaalfde van 100/80 van het verschil tussen de brutowinst of brutobaten en de beroepskosten.

Deze berekeningswijze is van toepassing op de door de zelfstandige ontvangen beroepsinkomsten gedurende een volledig kalenderjaar.

Indien de zelfstandige zijn activiteit wegens een tijdelijke onderbreking van de beroepsactiviteit (ziekte of andere bijzondere omstandigheden) niet heeft uitgeoefend gedurende een volledig kalenderjaar, moet er worden verondersteld dat deze activiteit gedurende het beoogde jaar zonder onderbreking is uitgeoefend (juridische fictie) zodat de normale berekeningsregel van toepassing blijft.

Uitzondering: Bij een opstart van een zelfstandige activiteit of een definitieve stopzetting van de zelfstandige activiteit in de loop van een kalenderjaar dient daarentegen voor het bepalen van het maandbedrag van het inkomen uit de zelfstandige activiteit uitsluitend rekening te worden gehouden met de periode volgend op de opstart ervan of de periode voorafgaand aan de definitieve stopzetting.

In dit kader is de effectieve startdatum of stopzettingsdatum van de zelfstandige activiteit determinerend.

Voorbeelden:

- een verzekerde vat een zelfstandige activiteit aan op 1 juli 2021. Voor de toepassing van artikel 225, §3 van het koninklijk besluit van 3 juli 1996 moet vanaf de maand juli 2021 rekening worden gehouden met de inkomsten verworven uit deze zelfstandige beroepsactiviteit. Voor elke maand van de periode vanaf 1 juli 2021 tot en met 31 december 2021 dient er rekening te worden gehouden met 1/6de van 100/80 van het verschil tussen de brutowinst of brutobaten en de beroepskosten die betrekking hebben op de periode vanaf 1 juli 2021 tot en met 31 december 2021.
- een verzekerde vat een zelfstandige activiteit aan op 1 november 2021. Voor de toepassing van artikel 225, §3 van het koninklijk besluit van 3 juli 1996 moet vanaf de maand november 2021 rekening worden gehouden met de inkomsten verworven uit deze zelfstandige beroepsactiviteit. Voor elke maand van de periode vanaf 1 november 2021 tot en met 31 december 2021 dient er rekening te worden gehouden met 1/2de van 100/80 van het verschil tussen de brutowinst of brutobaten en de beroepskosten die betrekking hebben op de periode vanaf 1 november 2021 tot en met 31 december 2021.
- een verzekerde vat een zelfstandige activiteit aan op 12 april 2021. Voor de toepassing van artikel 225, §3 van het koninklijk besluit van 3 juli 1996 moet vanaf de maand april 2021 rekening worden gehouden met de inkomsten verworven uit deze zelfstandige beroepsactiviteit. Voor elke maand van de periode vanaf 1 april 2021 tot en met 31 december 2021 dient er, gelet op de effectieve startdatum van de zelfstandige activiteit op 12 april 2021, rekening te worden gehouden met 1/8,63ste van 100/80 van het verschil tussen de brutowinst of brutobaten en de beroepskosten die betrekking hebben op de periode vanaf 12 april 2021 tot en met 31 december 2021.
- een verzekerde zet een zelfstandige activiteit stop op 15 april 2021. Voor de toepassing van artikel 225, §3 van het koninklijk besluit van 3 juli 1996 moet tot en met de maand april 2021 rekening worden gehouden met de inkomsten verworven uit deze zelfstandige beroepsactiviteit. Voor elke maand van de periode vanaf 1 januari 2021 tot en met 30 april 2021 dient er, gelet op de effectieve stopzettingsdatum van de zelfstandige activiteit op 15 april 2021, rekening te worden gehouden met 1/3,47ste van 100/80 van het verschil tussen de brutowinst of brutobaten en de beroepskosten die betrekking hebben op de periode vanaf 1 januari 2021 tot en met 14 april 2021.

Als **beroepsinkomen** moet o.m. beschouwd worden :

- het deel van het beroepsinkomen dat, in toepassing van artikel 86 WIB 1992, als meewerkinkomen wordt toegekend aan de echtgenoot die de andere echtgenoot werkelijk bijstaat in de uitoefening van de activiteit. Dat deel moet overeenstemmen met de normale bezoldiging van die prestaties van de meewerkende echtgenoot;
- het beroepsinkomen uit de zelfstandige activiteit van de echtgenote wier meehelpende echtgenoot in haar plaats onderworpen is aan het sociaal statuut van de zelfstandigen, met uitzondering van de inkomsten die in toepassing van artikel 86 WIB 1992 aan de man worden toegewezen;

(cf. artikel 12 van het K.B. van 19.12.1967 houdende algemeen reglement in uitvoering van het K.B. nr. 38 van 27.07.1967; deze bepaling hield op uitwerking te hebben vanaf 1.10.1985, behalve voor de gerechtigden die reeds op 30.9.1985 in die hoedanigheid onderworpen waren).

- inkomsten die voortvloeien uit het beheer van onroerende goederen als zelfstandige activiteit (in hoofd- of bijberoep) die vnl. bestaat in het verkopen van onroerende goederen;
- inkomsten uit het actieve beheer van een verzekeringsportefeuille.

Worden in principe **niet als een beroepsinkomen** beschouwd :

- inkomsten uit onroerende goederen (kadastraal inkomen, huurgelden);
- inkomsten uit effecten (dividenden, intrest,...).

Hierbij is het van belang dat dit inkomen verkregen wordt buiten het kader van een beroepsactiviteit, waarbij o.m. de regelmaat van de verrichtingen van doorslaggevend belang is.

Worden o.m. als **beroepskosten** beschouwd (artikel 52 WIB 1992):

- de huur en de huurlasten (evenals de onroerende voorheffing, met inbegrip van de opcentiemen) betreffende de onroerende goederen of gedeelten van onroerende goederen bestemd voor de uitoefening van het beroep en de algemene kosten die voortkomen uit hun onderhoud, verwarming, verlichting, enz...;
- financiële lasten (intresten op de geleende kapitalen) en afschrijvingen op de materiële en immateriële activa (de bedragen zelf die in de ondernemingen zijn geïnvesteerd, mogen niet in mindering gebracht worden, wel het bedrag van de afschrijving);
- bezoldigingen van het personeel (inbegrepen de socialezekerheidsbijdragen), honoraria, provisies,...

De bedrijfsverliezen (verdwijning of definitieve minderwaarde van een deel van de activa of ontstaan van passiva) mogen in geen geval afgetrokken worden van de brutowinsten of –baten.

I.2. VERVANGINGSINKOMENS

Voor de vervangingsinkomens wordt er niet verwezen naar een fiscaal criterium. In principe moeten **alle** vervangingsinkomens op maandbasis in aanmerking genomen worden.

Artikel 225, § 3 verwijst naar pensioenen, renten, tegemoetkomingen of uitkeringen krachtens een Belgische of buitenlandse wetgeving:

I.2.1. Pensioenen, renten, tegemoetkomingen, uitkeringen:

- **Pensioenen** : elk overlevings-, ouderdoms-, anciënniteits- of rustpensioen, of elk voordeel van die aard, dat toegekend wordt hetzij door een instelling van sociale zekerheid, hetzij door een openbaar bestuur (bv. gemeente of provincie) of een openbare instelling of een instelling van openbaar nut.

Onder pensioen is tevens begrepen het vakantiegeld en de andere voordelen die toegekend worden aan de gerechtigden op een rustpensioen en die gevoegd moeten worden bij het maandelijkse voordeel. Het bedrag van de jaarlijkse voordelen

(vakantiegeld) dient men te delen door 12 en moet men voegen bij het maandbedrag van het pensioen.

- **Rente** : rente bij een arbeidsongeval (arbeidsongevallenwet van 10.04.1971) of bij een beroepsziekte (de wetten betreffende de preventie van beroepsziekten en de vergoeding van de schade die uit die ziekten voortvloeit, gecoördineerd op 3.06.1970).

Hierin is ook begrepen de bijslag voor verergering die in het kader van de arbeidsongevallenwet aan de getroffene wordt toegekend wanneer de graad van blijvende arbeidsongeschiktheid na de herzieningstermijn (3 jaar) verhoogd is en de nieuwe arbeidsongeschiktheidsgraad ten minste 10 % bedraagt.

- Alle tegemoetkomingen (personen met een handicap), uitkeringen (werkloosheid of arbeidsongeschiktheid) en vergoedingen die worden toegekend krachtens het gemeen recht als schadeloosstelling voor lichamelijke schade.
- Vergoedingen uitbetaald door Fondsen voor bestaanszekerheid.
- Sommen betaald ingevolge een wettelijke verplichting tot het betalen van onderhoudsgeld of een onderhoudsbijdrage, met uitzondering van deze overeenkomstig artikel 225, § 1, eerste lid, 5° van het K.B. van 3.07.1996.
- Het leefloon uitbetaald door de O.C.M.W.'s (wet van 26.05.2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie).
- Het deel van het rustpensioen van de echtgenoot dat aan de andere feitelijk of van tafel en bed gescheiden echtgenoot wordt toegekend.
- De werkhervattingstoelage toegekend door de RVA (artikel 129bis t.e.m. 129quater van het K.B. van 25.11.1991 houdende de werkloosheidsreglementering).
- De financiële uitkering toegekend in het kader van het overbruggingsrecht voor zelfstandigen, met inbegrip van het crisisoverbruggingsrecht.
- De onderbrekingsuitkeringen toegekend wegens beroepsloopbaanonderbreking, evenals de Vlaamse aanmoedigingspremie toegekend bovenop de onderbrekingsuitkering

I.2.2. Vervangingsinkomens die niet in aanmerking genomen worden

Artikel 225, § 3 bepaalt zelf dat met de volgende vergoedingen geen rekening wordt gehouden:

- a) de anciënniteitstoelage voor oudere werklozen (artikelen 126 tot 129 van het K.B. van 25.11.1991 houdende de werkloosheidsreglementering, zie omzendbrief V.I. rubriek 421/15 van 28.06.1989);
- b) de vergoeding ter aanvulling van de werkloosheidsuitkeringen toegekend krachtens de C.A.O. nr. 46 van 23.03.1990, gesloten binnen de N.A.R. en algemeen verbindend verklaard bij K.B. van 10.05.1990 (zie omzendbrief V.I. rubriek 421/16 van 22.03.1991);
- c) de forfaitaire uitkeringstoelage toegekend aan de werkloze uit hoofde van een tewerkstelling in een plaatselijk werkgelegenheidsagentschap, evenals de forfaitaire vergoeding per wijk-werkcheque, verkregen voor prestaties die geleverd zijn in het kader van het wijk-werken bedoeld in artikel 34 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 7.07.2017 betreffende wijk-werken en diverse bepalingen in het kader van de zesde staatshervorming;
- d) de uitkering die wordt toegekend om het verlies of de vermindering van zelfredzaamheid te compenseren (men dient dus geen rekening te houden met de tegemoetkomingen voor hulp van derden toegekend in geval van een arbeidsongeval of beroepsziekte, noch met de forfaitaire tegemoetkoming voor hulp van derden toegekend in het kader van de uitkeringsverzekering);
- e) de verhoging vanaf 1.09.2011 van het dagbedrag van de minimumuitkering voor een regelmatig werknemer aan de gerechtigde zonder gezinslast-samenwonende, ingevoerd bij het koninklijk besluit van 6.07.2011;
- f) de financiële vergoedingen die door de gewesten, gemeenschappen, provincies of gemeenten worden toegekend voor de economische of sociale gevolgen die worden ondervonden naar aanleiding van de toepassing van het ministerieel besluit van 13 maart 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken en elk ander later ministerieel besluit houdende dringende

maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken, of die overeenkomstig andere gewestelijke, gemeenschaps-, provinciale of gemeentelijke regelgeving worden toegekend voor de economische of sociale gevolgen die worden ondervonden naar aanleiding van de COVID-19-pandemie.

In dit kader mag het evenwel niet gaan om een, in voorkomend geval verminderde, financiële vergoeding waarop de betrokkene zonder de toepassing van de voormelde regelgeving bepaald naar aanleiding van de COVID-19-pandemie zou hebben kunnen aanspraak maken.

Deze bepaling is bovendien enkel van toepassing als in de regeling op grond waarvan de financiële vergoeding wordt verleend, uitdrukkelijk is bepaald dat deze vergoeding wordt verleend om aan de rechtstreekse of onrechtstreekse economische of sociale gevolgen van de COVID 19-pandemie het hoofd te bieden;

- g) de aanvullende primaire ongeschiktheidsuitkering toegekend overeenkomstig de wet van 24 juni 2020 houdende toekenning van een tijdelijke aanvulling op de uitkeringen voor primaire arbeidsongeschiktheid;
- h) de aanvullende crisisuitkering toegekend overeenkomstig het koninklijk besluit van 15 september 2020 houdende toekenning, ingevolge de COVID-19-pandemie, van een aanvullende crisisuitkering aan sommige arbeidsongeschikt erkende zelfstandigen en meewerkende echtgenoten;
- i) de tijdelijke premie van 50 euro per maand voor de maanden juli 2020 tot september 2021, toegekend overeenkomstig het koninklijk besluit nr. 47 van 26 juni 2020 tot uitvoering van artikel 5, § 1, 3° en 5°, van de wet van 27 maart 2020 die machtiging verleent aan de Koning om maatregelen te nemen in de strijd tegen de verspreiding van het coronavirus COVID-19 (II), met het oog op het toekennen van een tijdelijke premie aan de gerechtigden op de volgende sociale bijstandsuitkeringen:
 - een gewaarborgd inkomen voor bejaarden bedoeld in de wet van 1 april 1969 tot instelling van een gewaarborgd inkomen voor bejaarden;
 - een inkomensgarantie voor ouderen bedoeld in de wet van 22 maart 2001 tot instelling van een inkomensgarantie voor ouderen;
 - een integratietegemoetkoming en/of inkomensvervangende tegemoetkoming krachtens de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap;
 - een leefloon krachtens artikel 14, §1 van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie;
 - een financiële hulpverlening krachtens artikel 60, §3, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn (steun terugbetaald door de Staat krachtens artikel 1 van het ministerieel besluit van 30 januari 1995 tot regeling van de terugbetaling door de Staat van de kosten van de dienstverlening door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn toegekend aan een behoeftige die de Belgische nationaliteit niet bezit en die niet in het bevolkingsregister is ingeschreven).

Zijn tevens **niet** te beschouwen als vervangingsinkomens voor de toepassing van artikel 225, § 3:

- de oorlogspensioenen of zgn. vrijgestelde pensioenen die schadeloosstelling verlenen voor een lichamelijke schade die men geleden heeft tijdens de oorlog bij de uitoefening van zijn militaire of burgerplicht;
- de gezinsbijslagen;
- de integratietegemoetkoming en de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden, toegekend in het kader van de wet van 27.02.1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap of het decreet van 24.06.2016 houdende de Vlaamse sociale bescherming, evenals de uitkering voor andermans hulp toegekend in toepassing van de (vroegere) wet van 27.06.1969 betreffende de tegemoetkomingen voor mindervaliden (het betreft hier nl. geen toeslag op de gewone, bijzondere of aanvullende tegemoetkoming, doch een andere tegemoetkoming);
- het onderhoudsgeld dat wordt betaald in toepassing van artikel 225, § 1, eerste lid, 5° van het K.B. van 3.07.1996;
- de invaliditeitsrente die op grond van een persoonlijke verzekeringsovereenkomst wordt betaald;

- het pensioen op grond van een groepsverzekering (aanvullend pensioen) of de voordelen voortvloeiend uit het pensioensparen;
- de sociale hulp toegekend door de O.C.M.W.'s;
- de tegemoetkoming betaald door het Asbestfonds (artikel 122 van de Programmawet van 27.12.2006);
- de jaarlijkse inhaalpremie toegekend aan de invalide gerechtigde (zie ook punt I.2.3.3)

I.2.3. Neutralisatiemaatregelen

Voorafgaande opmerking: via het K.B. van 6.07.2011 is het maximale inkomensbedrag van de met de arbeidsongeschikt erkende gerechtigde samenwonende persoon dat niet mag worden overschreden om de gerechtigde in staat te stellen de hoedanigheid van gerechtigde met gezinslast te verwerven, op 1.09.2011 met 7,0631 % geherwaardeerd, zodat het maximale toegestane inkomensbedrag vanaf die datum 896,71 euro bedroeg.

Via die herwaardering van het inkomensgrensbedrag 'met gezinslast' zijn alle verhogingen **tot einde 2010** die ten gevolge van de goedkeuring van de neutraliseringsmaatregelen bepaald bij artikel 225, §§ 5, 6, 7 en 8 (*cf. infra*) waren geneutraliseerd, hersteld.

I.2.3.1. Behoud van de hoedanigheid van gerechtigde met gezinslast ten voordele van de gerechtigden die samenwonen met een invalide zelfstandige die sinds 1.01.2006 de verhoging van de invaliditeitsuitkering voor de zelfstandigen met stopzetting van hun bedrijf geniet om deze in overeenstemming te brengen met het minimumbedrag voor de regelmatig werknemer-samenwonende (artikel 225, § 5)

Wanneer de invaliditeitsuitkeringen van de zelfstandige gerechtigde, die samenwoont met de gerechtigde, vanaf 1.01.2006 het inkomensplafond 'met gezinslast' overschrijden wegens de verhoging van de invaliditeitsuitkering voor de zelfstandige met stopzetting van zijn bedrijf om deze in overeenstemming te brengen met de minima voor de regelmatige werknemers, behoudt deze laatste echter de hoedanigheid van gerechtigde met gezinslast, op voorwaarde dat hij zich nog altijd in dezelfde situatie bevindt.

Deze neutralisatiemaatregel die van kracht was sinds 1.01.2006, is verlengd geweest tot 31.12.2011.

I.2.3.2. Behoud van de hoedanigheid van gerechtigde met gezinslast in geval van een verhoging van de minimumpensioenen voor werknemers door het koninklijk besluit van 12.06.2008 tot verhoging van het gewaarborgd minimumbedrag van het rust- en overlevingspensioen voor werknemers of voor zelfstandigen door de programmawet van 8.06.2008 (artikel 225, § 6)

I.2.3.2.a Verhoging van de minimumpensioenen voor werknemers

Wanneer de inkomsten van de persoon ten laste het bedrag bedoeld in § 3, eerste lid overschrijden enkel wegens de verhoging vanaf 1.07.2008 van de minimumpensioenen voor werknemers door het koninklijk besluit van 12.06.2008 tot verhoging van het gewaarborgd minimumbedrag van het rust- en overlevingspensioen voor werknemers, behoudt de gerechtigde de hoedanigheid van gerechtigde met gezinslast op voorwaarde dat hij zich nog altijd in dezelfde situatie bevindt.

I.2.3.2.b Verhoging van de minimumpensioenen voor zelfstandigen

Wanneer de inkomsten van de persoon ten laste het bedrag bedoeld in § 3, eerste lid overschrijden enkel wegens de verhoging vanaf 1.07.2008 van de minimumpensioenen voor zelfstandigen door de programmawet van 8.06.2008, behoudt de gerechtigde de hoedanigheid van gerechtigde met gezinslast op voorwaarde dat hij zich nog altijd in dezelfde situatie bevindt.

I.2.3.3. Behoud van de hoedanigheid van gerechtigde met gezinslast in geval van stijging van de sociale uitkeringen toegekend aan de persoon waarmee hij samenwoont in het kader van het generatiepact (artikel 225, § 7)

Wanneer de inkomsten van de persoon ten laste het inkomensplafond bedoeld in § 3, eerste lid vanaf 1.01.2009 overschrijden enkel wegens de toepassing van de revalorisatiemaatregel genomen in uitvoering van Titel II, Hoofdstuk II van de wet van 23.12.2005 betreffende het generatiepact, of Titel V, Hoofdstuk I van dezelfde wet, behoudt de gerechtigde de hoedanigheid van gerechtigde met gezinslast op voorwaarde dat hij zich nog altijd in dezelfde situatie bevindt.

Bijgevolg wordt er geen rekening gehouden met de inhaalpremie, toegekend onder bepaalde voorwaarden aan de invalide gerechtigden (art. 237quinquies van het K.B. van 3.07.1996).

I.2.3.4. Behoud van de hoedanigheid van gerechtigde met gezinslast in geval van de verhoging van de minimumpensioenen van de zelfstandigen bedoeld in artikel 1 van het K.B. van 3.03.2010 tot wijziging van artikel 131bis, §1septies, van de wet van 15.05.1984 houdende maatregelen tot harmonisering van de pensioenregelingen (artikel 225, § 8)

Wanneer de inkomsten van de persoon ten laste het bedrag bedoeld in § 3, eerste lid overschrijden enkel wegens de verhoging vanaf 1.08.2010 van de minimumpensioenen voor de zelfstandigen, bedoeld in artikel 1 van het koninklijk besluit van 3.03.2010 tot wijziging van het artikel 131bis, § 1septies van de wet van 15.05.1984 houdende maatregelen tot harmonisering in de pensioenregelingen, behoudt de gerechtigde de hoedanigheid van gerechtigde met gezinslast, op voorwaarde dat hij zich nog altijd in dezelfde situatie bevindt.

I.2.3.5. Behoud van de hoedanigheid van gerechtigde met gezinslast in geval van de verhoging van het minimumpensioen voor de alleenstaande zelfstandigen via het koninklijk besluit van 27.03.2015 tot wijziging van de artikelen 131bis, § 1septies en 131ter, § 1, van de wet van 15.05.1984 houdende maatregelen tot harmonisering in de pensioenregelingen (artikel 225, § 9)

Wanneer de inkomsten van de persoon ten laste het bedrag bedoeld in § 3, eerste lid overschrijden enkel wegens de verhoging vanaf 1.04.2015 van het gewaarborgde minimumpensioen voor een alleenstaande zelfstandige, bedoeld in artikel 1 van het koninklijk besluit van 27.03.2015 tot wijziging van de artikelen 131bis, § 1septies en 131ter, § 1, van de wet van 15.05.1984 houdende maatregelen tot harmonisering in de pensioenregelingen, behoudt de gerechtigde de hoedanigheid van gerechtigde met gezinslast, op voorwaarde dat hij zich nog altijd in dezelfde situatie bevindt.

I.2.3.6. Behoud van de hoedanigheid van gerechtigde met gezinslast in geval van de verhoging van het minimumpensioen voor een alleenstaande zelfstandige via de programmawet van 19.12.2014 (artikel 225, § 10)

Wanneer de inkomsten van de persoon ten laste het bedrag bedoeld in § 3, eerste lid overschrijden enkel wegens de verhoging vanaf 1.08.2016 van het gewaarborgde minimumpensioen voor een alleenstaande zelfstandige, ingevolge de invoering van artikel 131bis, § 1octies van de wet van 15.05.1984 houdende maatregelen tot harmonisering in de pensioenregelingen bij de programmawet van 19.12.2014, behoudt de gerechtigde de hoedanigheid van gerechtigde met gezinslast, op voorwaarde dat hij zich nog altijd in dezelfde situatie bevindt.

I.2.3.7. Behoud van de hoedanigheid van gerechtigde met gezinslast in geval van de toekenning van een inhaalpremie aan sommige begunstigten van een minimumpensioen in het werknemers- of het zelfstandigenstelsel in uitvoering van hoofdstuk III van de wet van 6.07.2016 tot toekenning van een premie aan sommige begunstigten van een minimumpensioen en tot verhoging van sommige minimumpensioenen, in het werknemers- en zelfstandigenstelsel, of de verhoging van sommige minimumpensioenen in het werknemers- of het

zelfstandigenstelsel in uitvoering van hoofdstuk IV van dezelfde wet (artikel 225, § 11)

Wanneer de inkomsten van de persoon ten laste het bedrag bedoeld in § 3, eerste lid, overschrijden enkel ingevolge (i) de toekenning van een inhaalpremie in december 2016 aan sommige begunstigten van een minimumpensioen in het werknemers- of het zelfstandigenstelsel in uitvoering van hoofdstuk III van de wet van 6.07.2016 tot toekenning van een premie aan sommige begunstigten van een minimumpensioen en tot verhoging van sommige minimumpensioenen, in het werknemers- en zelfstandigenstelsel, of (ii) de verhoging van sommige minimumpensioenen in het werknemers- of het zelfstandigenstelsel vanaf 1.01.2017 en vanaf 1.01.2018 in uitvoering van hoofdstuk IV van dezelfde wet, behoudt de gerechtigde de hoedanigheid van gerechtigde met gezinslast, op voorwaarde dat hij zich nog altijd in dezelfde situatie bevindt.

I.2.3.8. Behoud van de hoedanigheid van gerechtigde met gezinslast in geval van verhoging van sommige sociale prestaties op 1.01.2021 en vervolgens op 1.01.2022, op 1.01.2023 en op 1.01.2024 (artikel 225, § 12)

Wanneer de inkomsten van de persoon ten laste het bedrag bedoeld in § 3, eerste lid overschrijden enkel wegens de verhoging van de sociale prestaties, zoals beschreven in paragraaf 12 van artikel 225 (K.B. van 3.07.1996), behoudt de gerechtigde de hoedanigheid van gerechtigde met gezinslast, op voorwaarde dat hij zich nog altijd in dezelfde situatie bevindt.

Het betreft de verhogingen van de volgende sociale prestaties:

1° de verhogingen van de bedragen van het gewaarborgd minimumpensioen in uitvoering van het koninklijk besluit van 20 december 2020 inzake de verhoging van het gewaarborgd minimumpensioen;

2° de verhogingen van de bedragen van het gewaarborgd minimumpensioen in uitvoering van het koninklijk besluit van 20 december 2020 genomen met toepassing van artikel 132, § 2, van de wet van 26 juni 1992 houdende sociale en diverse bepalingen;

3° de verhogingen van de bedragen van de inkomensgarantie voor ouderen in uitvoering van het koninklijk besluit van 20 december 2020 inzake de verhoging van de inkomensgarantie voor ouderen;

4° de verhogingen van de bedragen van het leefloon in uitvoering van het koninklijk besluit van 20 december 2020 tot wijziging van het koninklijk besluit van 3 september 2004 tot verhoging van de bedragen van het leefloon, evenals de verhogingen van de bedragen van de minimumuitkering toegekend aan de niet-regelmatige werknemers bedoeld in artikel 214, § 2 die gekoppeld zijn aan de toepasselijke bedragen van het leefloon;

5° de verhogingen van de minima en bepaalde forfaits in de werkloosheidsverzekering in uitvoering van het koninklijk besluit van 22 december 2020 tot wijziging van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering betreffende het verhogen van de minima in het kader van de strijd tegen de armoede;

6° de verhogingen van de bedragen van de inkomensvervangende tegemoetkoming in uitvoering van het koninklijk besluit van 14 januari 2021 houdende verhoging van het bedrag van categorie A, B en C van de inkomensvervangende tegemoetkoming met toepassing van artikel 6, § 6, van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap.

I.2.4. Omzetting naar een maandbedrag

Het dagbedrag van uitkeringen of tegemoetkomingen moet met 26 worden vermenigvuldigd om het maandbedrag te bekomen. Het dagbedrag van een uitkering wegens tijdelijke arbeidsongeschiktheid, toegekend in toepassing van de arbeidsongevallenwet van 10.04.1971 of de wetten betreffende de preventie van beroepsziekten en de vergoeding van de schade die uit die ziekten voortvloeit, gecoördineerd op 3.06.1970, moet met 30 worden vermenigvuldigd om het maandbedrag te bekomen.

II. SAMENSTELLING VAN HET GEZIN VAN DE GERECHTIGDE

Principeel maken alle personen die samenwonen met de gerechtigde deel uit van diens gezin.

Om van een 'daadwerkelijke samenwoning' te kunnen spreken, moeten er twee voorwaarden cumulatief vervuld zijn.

- 1) het moet gaan om personen die onder "hetzelfde dak" samenwonen;
- 2) deze personen moeten in een "bestendige" samenlevingsvorm gemeenschappelijk hun huishouding voeren en gezamenlijk hun "huishoudelijke aangelegenheden" regelen.

II.1. SAMENWONEN ONDER HETZELFDE DAK

II.1.1. Algemeen

Om de samenstelling van het gezin te controleren en om te bepalen of er sprake is van samenwoning dient de verzekeringsinstelling zich te steunen op de gegevens van het Rijksregister. Artikel 225, § 4 van het K.B. van 3.07.1996 verwijst naar het informatiegegeven bedoeld in artikel 3, eerste lid, 5° van de wet van 8.08.1983 (tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen), dit is meer bepaald de hoofdverblijfplaats.

De verzekeringsinstelling mag **alleen** met andere gegevens rekening houden wanneer uit andere, hiertoe overlegde bewijsstukken blijkt dat de in aanmerking te nemen toestand niet of niet langer overeenstemt met de gegevens van het Rijksregister.

Met elke wijziging van de samenstelling van het gezin die via het netwerk van de Kruispuntbank (voor de verzekerden voor wie de integratie heeft plaatsgehad) en het NIC aan de verzekeringsinstelling wordt meegedeeld, moet **onmiddellijk en voortdurend** (niet alleen op het ogenblik van het jaarlijks onderzoek) rekening worden gehouden. De verzekeringsinstelling moet dus nagaan of de wijziging van de gezinssituatie invloed heeft op de hoedanigheid van betrokkene (gerechtigde met of zonder gezinslast, gerechtigde die aanspraak kan maken op de hogere uitkering wegens verlies van enig inkomen) en moet, in voorkomend geval, het uitkeringsbedrag aanpassen en zo snel mogelijk tot de terugvordering overgaan van de uitkeringen die ten onrechte werden verleend (cf. punt V hierna).

II.1.2 Uitzonderlijke situaties:

Indien op grond van hiertoe overgelegde bewijsstukken blijkt dat de werkelijke toestand van betrokkene niet of niet langer overeenstemt met de gegevens van het Rijksregister, mag de verzekeringsinstelling rekening houden met deze toestand.

Indien nodig, dient de verzekeringsinstelling, een bijkomend onderzoek te doen op grond van stukken of elementen in haar bezit. Hieronder volgen enkele situaties waarin dit onderzoek aangewezen kan zijn:

- De verzekeringsinstelling zelf beschikt over gegevens die erop zouden wijzen dat de gegevens van het Rijksregister niet (meer) overeenstemmen met de feitelijke toestand van betrokkene:
 - ✓ De betrokkene vraagt de inschrijving van personen te zijnen laste voor het recht op gezondheidszorgen, terwijl de betrokkene als alleenstaande werd beschouwd.

- ✓ Uit bewijsstukken (aanslagbrief voor de directe belastingen inzake de belasting van natuurlijke personen) blijkt dat betrokkene fiscaal één of meerdere personen ten laste heeft, terwijl de betrokkene als alleenstaande beschouwd werd.
- Betrokkene deelt zelf mee dat zijn gezinssituatie niet overeenstemt met de gegevens van het Rijksregister (met overlegging van afdoende bewijsstukken).
- Voor betrokkene heeft de integratie via de K.S.Z. nog niet plaatsgegrepen.

II.2. EEN GEMEENSCHAPPELIJKE HUISHOUDING VOEREN

Het Hof van Cassatie heeft zich in de arresten van 9.10.2017 (A.R. S.16.0084.N) en 22.01.2018 (A.R. S.17.0024.F) (in het kader van de sector werkloosheid) moeten uitspreken over wat dient te worden begrepen onder "huishoudelijke aangelegenheden gemeenschappelijk regelen".

Het Hof van Cassatie oordeelde dat *"om te kunnen besluiten dat twee of meer personen die onder hetzelfde dak wonen hun huishoudelijke aangelegenheden hoofdzakelijk gemeenschappelijk regelen en dus samenleven, 2 voorwaarden moeten vervuld zijn:*

- 1) *dat zij een economisch-financieel voordeel behalen door een woning te delen.*
- 2) *dat zij ook taken, activiteiten en andere huishoudelijke aangelegenheden, zoals het onderhoud van de woonst en eventueel het inrichten ervan, de was, de boodschappen, het bereiden en nuttigen van de maaltijden gemeenschappelijk verrichten en daarvoor eventueel financiële middelen inbrengen.*

De rechter oordeelt in feite of de huishoudelijke aangelegenheden hoofdzakelijk gemeenschappelijk worden geregeld.

Om te bepalen of er sprake is van een gemeenschappelijke huishouding zal de verzekeringsinstelling dus moeten nagaan of de uitkeringsgerechtigde al dan niet als 'economisch en financieel onafhankelijk' kan worden beschouwd van zijn medebewoners. Het bewijs hiervan dient te worden geleverd door de uitkeringsgerechtigde.

Dit betekent dat in zoverre een arbeidsongeschikt erkend gerechtigde die:

- volgens de gegevens van het Rijksregister of in feite samenleeft met andere personen,
- kan aantonen dat hij/zij geen daadwerkelijke gemeenschappelijke huishouding voert met de medebewoners, maar dat het een cohousing betreft met economische en financiële onafhankelijkheid (hij/zij staat in voor zijn eigen levensonderhoud)
- kan beschouwd worden als alleenwonend (zelfs al zijn er gemeenschappelijke voorzieningen zoals een badkamer, toilet of keuken)
- en bijgevolg door het ziekenfonds mag worden vergoed als een alleenstaande gerechtigde.

Dit kan bijvoorbeeld blijken uit het feit dat de uitkeringsgerechtigde over één of meerdere aparte kamers beschikt en zelf instaat voor de aankoop van zijn eigen voedingswaren, kledij, wasproducten, of uit het gebruik van een persoonlijk vervoersmiddel, enz.

Zoals ook door het Hof van Cassatie wordt aangehaald in de hogergeciteerde arresten van 9.10.2017 en 22.01.2018 betreft het een feitelijke beoordeling. Deze beoordeling dient door de verzekeringsinstellingen geval per geval te gebeuren, in functie van de concrete casus die hen wordt voorgelegd.

II.2.1. Indicatoren die de verzekeringsinstellingen kunnen in aanmerking nemen bij deze feitelijke beoordeling

Op basis van vroegere casuïstiek en rechtspraak kunnen wel een aantal indicatoren worden bepaald die de verzekeringsinstellingen kunnen in aanmerking nemen bij deze feitelijke beoordeling en die hen kunnen toelaten de uitkeringsgerechtigde die onder hetzelfde dak woont met andere personen, toch te beschouwen als een alleenstaande gerechtigde:

- het beschikken over een eigen huurcontract, op basis waarvan maandelijks een vast bedrag aan huur wordt betaald;

- het ingaan op verschillende tijdstippen van de huurcontracten van de medebewoners;
- het financieel ten laste nemen van de eigen nutsvoorzieningen, zoals elektriciteit, gas, water, internet, ...;
- ! Als het zou gaan om een gemeenschappelijke facturatie van de kosten, dient het in elk geval duidelijk te zijn dat de verzekerde zelf zijn persoonlijk aandeel ten laste neemt (persoonlijke bijdrage in de gemeenschappelijke kosten);
- het beschikken over een eigen toegang tot de woning, over een eigen deurbel, over een eigen brievenbus;
- het beschikken over aparte kamers die kunnen afgesloten worden;
- de mogelijkheid om voor zichzelf een maaltijd te bereiden bv. eigen kookplaat, (microgolf)oven en voorraadkast ter beschikking;
- de mogelijkheid om gebruik te maken van individuele sanitaire voorzieningen (eigen lavabo, bad, WC);
- de persoonlijke aankoop van voedingsmiddelen en andere benodigdheden voor het huishouden - er is m.a.w. geen gemeenschappelijk budget voor aankopen van benodigdheden voor het huishouden);
- het zelf instaan voor persoonlijke hygiëne (persoonlijke aankoop van kledij, wasproducten, toiletpapier,...);
- het zelf instaan voor het onderhoud van de persoonlijke ruimtes (persoonlijke aankoop van onderhoudsproducten, zoals bv. vloerzeep, dweilen, vodden,...);
- het persoonlijk afsluiten van een TV- internet-, of GSM-abonnement;
- het zelf instaan voor de medische verzorging, bv. medicatie, medische raadplegingen,...;
- het persoonlijk afsluiten van een verzekering voor de eigen inboedel;
- het gebruik van een eigen transportmiddel om zich te verplaatsen.

II.2.2. Bewijsstukken die in aanmerking kunnen worden genomen voor het weerhouden van een (van de gegevens van het Rijksregister) afwijkende situatie

- Een kopie van de huurovereenkomst waaruit blijkt dat de arbeidsongeschikt erkend gerechtigde afzonderlijke kamers/ruimtes huurt in de woning van de verhuurder, aangevuld met rekeninguittreksels waaruit een regelmatige betaling van de huur blijkt.
- Ook documenten die aantonen dat de betrokkene zelf instaat voor zijn/haar kosten van levensonderhoud kunnen in aanmerking worden genomen, zoals bijvoorbeeld
 - facturen of rekeningafschriften in verband met de betaling van het verbruik van elektriciteit, water, verwarming, internet, ...;
 - individuele verzekeringsovereenkomsten, zoals bv. een brandverzekering of een verzekering persoonlijke ongevallen;
 - een individueel trein- of busabonnement.
- Een interne afsprakennota met de medebewoners waaruit blijkt dat er geen sprake is van een gemeenschappelijk huishouden.
- In sommige gevallen kan ook een verklaring van de wijkagent worden gevraagd die attesteert dat de personen, ook al wonen ze op hetzelfde adres, geen gemeenschappelijk huishouden vormen.

In het kader van de strijd tegen de sociale fraude, is het hierbij evenwel belangrijk om te vermelden

- dat de verzekeringsinstellingen omzichtig moeten omgaan met de bewijsstukken die hen worden overgemaakt;
- dat meerdere bewijsstukken tegelijkertijd moeten kunnen worden voorgelegd aan de verzekeringsinstellingen, alvorens zij een gerechtigde als alleenstaande kunnen beschouwen in het kader van cohousing;
- dat uitsluitend een schriftelijke verklaring op erewoord van een verzekerde dat hij instaat voor zijn persoonlijk levensonderhoud dus niet volstaat als bewijs van cohousing;
- dat de verzekeringsinstellingen in geval van twijfel, steeds het advies kunnen inwinnen van de Dienst voor uitkeringen van het RIZIV.

! Zodra er in het kader van een gerechtelijk onderzoek door een arbeidsauditoraat, een verificatie door een sociale inspectiedienst of een politie-onderzoek reeds is vastgesteld dat de situatie van de verzekerde als frauduleus dient te worden beschouwd, met de bedoeling

om hogere ziekte-uitkeringen te bekomen, kunnen bovengenoemde bewijsstukken uiteraard niet meer worden aanvaard om het uitkeringsdossier van de betrokkene a posteriori te regulariseren.

III. BEWIJS VAN INKOMEN EN BEWIJS VAN DE SAMENSTELLING VAN HET GEZIN

III.1. BEWIJS VAN INKOMEN ('formulier 225')

III.1.1. De huisgenoot verklaart een inkomen te ontvangen hoger dan het drempelbedrag.

Wanneer de samenwonende persoon verklaart te beschikken over een maandelijks inkomen dat **hoger** is dan het toegelaten drempelbedrag, dienen er **geen** bijzondere bewijsstukken te worden toegevoegd aan het 'formulier 225'.

Wanneer betrokkene echter op het formulier vermeldt dat hij beschikt over inkomsten waarmee geen rekening wordt gehouden voor de toepassing van artikel 225, § 3 (anciënniteitstoeslag voor oudere werklozen, aanvullende vergoeding die op grond van de C.A.O. nr. 46 wordt toegekend, toeslag uit een PWA-activiteit of het wijk-werken), dient de verzekeringsinstelling zo nodig bijkomende verificaties te doen.

De werkloze toont derhalve aan dat hij geniet van een anciënniteitstoeslag d.m.v. een attest opgemaakt door de uitbetalingsinstelling van de werkloosheidsuitkeringen; hij toont het recht op een vergoeding ter aanvulling van de werkloosheidsuitkeringen aan d.m.v. een attest opgemaakt door de werkgever belast met de betaling van deze vergoeding (artikel 225, § 3, vierde lid).

Vergelijk de toegevoegde verklaringen bij het formulier 225 en de richtlijnen van de omzendbrieven V.I. rubriek 421/15 en 421/16 van 28.6.1989 en van 22.3.1991.

III.1.2. De huisgenoot ontvangt een inkomen dat het drempelbedrag niet overschrijdt.

Het betreft een **belastbaar** inkomen.

Wanneer de samenwonende persoon een belastbaar inkomen geniet (inkomen uit arbeid als werknemer of zelfstandige, vervangingsinkomen), dient hij aan het 'formulier 225' het **recentste** aanslagbiljet m.b.t. die inkomsten toe te voegen (dit kan het aanslagbiljet zijn op naam van de gerechtigde en zijn/haar echtgeno(o)t(e)), alsook een kopie van de meest recente loonfiche of van een ander document dat een overzicht geeft van het vervangingsinkomen (attest van de betaalinstantie van de vervangingsinkomens, attest van de berekening van de jaarlijkse vakantie, betalingsbewijs van de eindejaarspremie of van de dertiende maand, enz...).

De huisgenoot ontvangt een inkomen dat **niet belastbaar** is:

Wanneer de betrokkene een inkomen ontvangt dat niet belastbaar is of vrijgesteld is van belastingen, moet hij bij het 'formulier 225' steeds een bewijsstuk toevoegen m.b.t. dat inkomen:

- dit kan een verklaring zijn van de werkgever of van de uitbetalingsinstelling van de sociale uitkeringen;
- dit kan een kopie zijn van de recentste loonfiche of een ander document dat een overzicht geeft van het (vervangings-)inkomen;
- gerechtigden op een pensioen (Belgisch of buitenlandse wetgeving) mogen als bewijsstuk het strookje van de recentste post- of bankassigatie voorleggen of het recentste bewijs van betaling van het pensioen.

III.1.3. De huisgenoot verklaart geen inkomen te ontvangen.

Wanneer de huisgenoot verklaart geen inkomen te ontvangen:

- moet hij het aanslagbiljet van de gerechtigde zelf overleggen wanneer hij fiscaal te zijnen laste is;
- moet hij, indien geen enkel aanslagbiljet kan worden voorgelegd, hetzij aangeven dat hij vrijgesteld is van de verplichting tot aangifte, hetzij aantonen dat de belastingadministratie hem geen aanslagbiljet meer verstuurt.

III.1.4. Bijzondere situaties

III.1.4.1. Kind met de hoedanigheid van persoon ten laste

Wanneer het kind de gezinslast van de gerechtigde doet ontstaan, moet de verzekeringsinstelling niet beschikken over een inkomensbewijs indien het kind de leeftijd van 15 jaar nog niet bereikt heeft.

Vanaf 15 jaar :

- indien het kind geniet van een maandelijks inkomen hoger dan het toegelaten drempelbedrag, is geen enkel bewijsstuk nodig;
- indien het maandelijks inkomen van het kind het drempelbedrag niet overschrijdt, moet de gerechtigde de meest recente bewijsstukken voorleggen met betrekking tot de inkomsten van zijn kind (attest van de werkgever of van de uitbetalingsinstelling van de sociale prestaties en een kopie van zijn meest recente aanslagbiljet (indien beschikbaar));
- indien het kind geen enkel inkomen heeft, moet de gerechtigde voorleggen:
 - een kopie van het recentste aanslagbiljet van het kind (indien beschikbaar);
 - of, indien het kind geen aanslagbiljet heeft ontvangen, een kopie van zijn meest recente aanslagbiljet, waaruit blijkt dat het kind fiscaal ten laste is;
 - of, indien hij geen aanslagbiljet heeft ontvangen, een document waaruit blijkt dat hij kinderbijslag ontvangt.

III.1.4.2. Gerechtigde die zich bevindt in de situatie bedoeld in artikel 226 en die onderhoudsgeld of een onderhoudsbijdrage betaalt of die een deel van zijn inkomsten overdraagt aan zijn echtgenoot.

In het administratief dossier van de belanghebbende moet de verzekeringsinstelling beschikken over een kopie van de gerechtelijke beslissing of de notariële akte waaruit blijkt dat hij gehouden is onderhoudsgeld en/of een onderhoudsbijdrage te betalen of een kopie van de gerechtelijke beslissing waaruit blijkt dat de belanghebbende een deel van zijn inkomsten overdraagt aan zijn echtgenoot voor een bedrag van minimum 111,55 euro per maand.

Derhalve dient de gerechtigde tijdens de controle van primaire arbeidsongeschiktheid of de jaarlijkse controle van de invalide gerechtigden het meest recente aanslagbiljet van de directe belastingen voor te leggen dat aantoont dat 80 procent van het bedrag van het onderhoudsgeld, of van de onderhoudsbijdrage, die hij betaalt of de overdracht van een deel van zijn inkomsten, is afgetrokken van het totaal van zijn netto-inkomsten als aftrekbare besteding in toepassing van artikel 104, eerste lid, 1° of 2° van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992.

Wanneer de verzekerde geen aanslagbiljet meer ontvangt of nog niet in het bezit is van een aanslagbiljet waaruit de betaling van het onderhoudsgeld, de betaling van de onderhoudsbijdrage of de loonoverdracht blijkt, moet hij het bewijs voorleggen van een regelmatige betaling (vb.: een kopie van het meest recente rekeninguittreksel).

Hiermee worden de gerechtigden bedoeld die zich bevinden in de situatie bedoeld in artikel 226 van het K.B. van 3.07.1996, meer bepaald zij die hetzij alleen wonen, hetzij samenwonen met personen die geen enkel inkomen genieten en niet worden beschouwd als personen ten laste.

III.1.4.3. Co-ouderschap

Als de gerechtigde één of meerdere kinderen opvoedt waarvan de inkomsten het plafond voorzien in artikel 225, § 3 niet overschrijden, onder het stelsel van co-ouderschap (samenwoning van gemiddeld minstens 2 dagen per week), moet een kopie van de beslissing (vonnis of notariële akte) die deze situatie officieel bekrachtigt, worden overgemaakt aan de verzekeringsinstelling.

Opmerking: het genot van het stelsel van co-ouderschap is niet voorbehouden, zoals bepaald in de werkloosheidsreglementering, aan de gerechtigden die alleenstaande zijn (artikel 226 van het K.B. van 3.07.1996).

Vb.: De gerechtigde die samenwoont met een bloed- of aanverwant tot en met de derde graad waarvan het bruto inkomen hoger is dan of gelijk is aan 1.625,72* euro, en met een kind in het kader van co-ouderschap, kan genieten van het percentage 'met gezinslast'.

In dit geval opent het kind namelijk het recht op gezinslast en de bloed- of aanverwant tot en met de derde graad kan het niet doen verliezen, in toepassing van artikel 225, § 2, eerste lid.

* (bedrag van toepassing sinds 01.03.2020)

III.2. BEWIJS VAN SAMENSTELLING VAN GEZIN

In de betrekkingen tussen het RIZIV en de verzekeringsinstellingen hebben de informatiegegevens, verkregen bij het Rijksregister en opgenomen op een identificatiefiche, bewijskracht wanneer deze gegevens voorkomen in de gegevensbank, bedoeld in artikel 2 van het K.B. van 10.10.1994 (tot uitvoering van artikel 8 van de gecoördineerde wet van 14.07.1994). Wanneer aan deze voorwaarden is voldaan, dienen in het administratief dossier van betrokkene geen andere bewijsstukken meer aanwezig te zijn.

Wanneer aan deze voorwaarden niet is voldaan (bv. de databank is nog niet operationeel, er heeft geen integratie plaatsgegrepen voor een verzekerde, de verzekeringsinstelling steunt zich op andere gegevens dan deze van het Rijksregister), dienen de andere bewijsstukken aanwezig te zijn in het administratief dossier van betrokkene (identificatiefiche, andere bewijsstukken inzake de samenstelling van het gezin).

IV. PERIODICITEIT VAN DE TE VERRICHTEN CONTROLEMAATREGELEN

IV.1. WERKNEMER – GECONTROLEERD WERKLOZE

IV.1.1. Aanvang van de arbeidsongeschiktheid:

Vanaf 1 januari 2010 moet er geen enkel 'formulier 225' worden opgestuurd bij de aanvang van de arbeidsongeschiktheid.

Sinds 1.01.2009 genieten alle gerechtigden in primaire ongeschiktheid een uitkering van 60 % van het gemiddeld dagloon. Het onderscheid tussen gerechtigden met gezinslast of alleenstaanden en de samenwonende gerechtigden wordt dus niet meer gemaakt.

De bijlage III van het KB/WIB 1992 werd bovendien vervangen door het koninklijk besluit van 3.12.2009 tot wijziging van het KB/WIB 1992, op het stuk van de bedrijfsvoorheffing, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 11.12.2009, door een nieuwe bijlage die voorziet dat voor de toepassing van de bedrijfsvoorheffing op de uitkeringen toegekend aan alle gerechtigden (met of zonder gezinslast) tijdens de eerste zes maanden van de arbeidsongeschiktheid, er rekening moet worden gehouden met het bedrag van de minimumuitkering voor een niet-regelmatig werknemer met gezinslast (de bepalingen van de nieuwe bijlage zijn van toepassing op de uitkeringen uitbetaald vanaf 1.01.2010).

IV.1.2. In de loop van de 4de maand (2021) of de 3de maand (2022) van de arbeidsongeschiktheid:

De verzekeringsinstelling moet de gezinssamenstelling van de gerechtigde nagaan op basis van de gegevens van het Rijksregister (zie hierboven punten II.1 en III.2.).

Vanaf de eerste dag van de vijfde maand (2021) of de vierde maand (2022) van de arbeidsongeschiktheid moet het ziekenfonds het onderscheid kunnen maken tussen de gerechtigden met gezinslast (regelmatig of niet-regelmatig werknemer) en de gerechtigden zonder gezinslast voor de toekenning van de minimumuitkering. De verzekeringsinstelling moet dus vanaf de toepasselijke datum beschikken over de gegevens met betrekking tot de gezinslast om het bedrag van de aan de gerechtigde toe te kennen uitkering correct te bepalen. Hiertoe zendt de verzekeringsinstelling ten laatste in de loop van de vierde maand (2021) of de derde maand (2022) het 'formulier 225' naar het geheel van de gerechtigden.

Opmerking: er dient vóór de eerste dag van de zevende maand van primaire ongeschiktheid echter geen onderzoek van de gezinssituatie te gebeuren in de volgende gevallen (het verzenden van een 'formulier 225' is dus niet noodzakelijk):

- de minimumuitkering voor de vijfde en zesde maand van primaire ongeschiktheid (2021) of vanaf de vierde tot en met de zesde maand van primaire ongeschiktheid (2022) dient te worden begrensd tot het gedeerde loon;
- de arbeidsongeschiktheidsuitkering van de werkloze gerechtigde wordt vóór de eerste dag van de vijfde (2021) of vierde (2022) maand van primaire arbeidsongeschiktheid gealigneerd op het bedrag van de werkloosheidsuitkering waarop de betrokkene aanspraak zou kunnen maken indien hij niet arbeidsongeschikt was geweest (door deze alignering kan de betrokkene immers geen aanspraak maken op het bedrag van de minimumuitkering);
- de arbeidsongeschiktheidsuitkering van de werkloze gerechtigde bedraagt 60 % van het gedeerde loon (gelet op de toepassing van de maatregel van beperking vóór de eerste dag van de vijfde (2021) of vierde (2022) maand van primaire arbeidsongeschiktheid) én vanaf de eerste dag van deze vijfde of vierde maand geldt er een alignering op het bedrag van de werkloosheidsuitkering vermits het bedrag van de werkloosheidsuitkering < bedrag van de minimumuitkering voor een gerechtigde zonder gezinslast (= bedrag van de minimumuitkering 'regelmatig werknemer' voor een alleenstaande gerechtigde).

Opgelet! Artikel 224, § 4 van het koninklijk besluit van 3 juli 1996 bepaalt dat de gerechtigde die voldeed aan de voorwaarden voor het verkrijgen van de hoedanigheid van regelmatig werknemer, die hoedanigheid behoudt als hij opnieuw arbeidsongeschikt wordt binnen twaalf maanden na het einde van het tijdvak van arbeidsongeschiktheid waarover hem de hoedanigheid van regelmatig werknemer was verleend.

Indien de arbeidsongeschiktheid tijdens de eerste periode van arbeidsongeschiktheid langer dan vier maanden (2021) of drie maanden (2022) duurt, maar beëindigd wordt vóór de eerste dag van de zevende maand van primaire ongeschiktheid en de gezinssituatie is wegens één van de voormelde redenen niet geverifieerd, dient zij alsnog te worden onderzocht als zou blijken dat de betrokkene voor de tweede periode van arbeidsongeschiktheid die aanvat binnen twaalf maanden na het einde van het eerste tijdvak van arbeidsongeschiktheid, niet voldoet aan de voorwaarden voor het verkrijgen van de hoedanigheid van regelmatig werknemer. Op deze wijze wordt nagegaan dat deze garantiemaatregel in voorkomend geval kan worden toegepast.

In dit kader wordt ook in herinnering gebracht dat de deeltijds werknemer met behoud van rechten die een inkomensgarantie-uitkering geniet of de vrijwillig deeltijds werknemer die een inkomensgarantie-uitkering geniet, vanaf de eerste dag van de vijfde (2021) of vierde (2022) maand van de primaire ongeschiktheid steeds aanspraak kunnen maken op de minimumuitkering gelet op de component tewerkstelling (en dit ondanks de principiële toepassing van de maatregel alignering/beperking tijdens de eerste zes maanden van arbeidsongeschiktheid wat de component werkloosheid betreft). Een onderzoek van de gezinssituatie via het verzenden van een 'formulier 225' is dan dus noodzakelijk.

Dit 'formulier 225' kan ook worden gebruikt voor de toekenning van de minimumuitkering vanaf de zevende maand van de arbeidsongeschiktheid, in functie van de concrete gezinssituatie (gerechtigde met gezinslast, alleenstaande en samenwonende gerechtigde) en de hoedanigheid van regelmatig werknemer of niet-regelmatig werknemer.

Indien in het kader van de waarborg van de minimumuitkering voor de vijfde en zesde maand van primaire ongeschiktheid (2021) of vanaf de vierde tot en met de zesde maand van primaire ongeschiktheid (2022) wegens de hogervermelde redenen geen 'formulier 225' naar de gerechtigde is verstuurd, dient de verzekeringsinstelling ten laatste in de loop van de zesde maand van de arbeidsongeschiktheid het 'formulier 225' te verzenden.

Opgelet! Aangezien de situatie van de werkloze gerechtigde echter kan evolueren, kan een verzending van het 'formulier 225' vóór de zesde maand van arbeidsongeschiktheid noodzakelijk zijn (bijvoorbeeld: wijziging van de gezinssituatie tijdens de vijfde maand van primaire ongeschiktheid).

Opmerkingen:

- Op het 'formulier 225' dient het inkomen van de huisgenoot te worden vermeld met betrekking tot de maand voorafgaand aan de maand waarin de controle wordt uitgevoerd.
- In geval van een **herval** in primaire ongeschiktheid (bijvoorbeeld na een werkhervatting van minder dan 14 dagen), dienen de controlemaatregelen niet opnieuw in acht te worden genomen en mag de verzekeringsinstelling zich steunen op de bewijsstukken die haar vroeger werden overgemaakt.
- Bij elk **nieuw** tijdvak van primaire ongeschiktheid dienen de controlemaatregelen opnieuw in acht te worden genomen.
- Zolang de verzekeringsinstelling niet beschikt over de nodige gegevens met betrekking tot de gezinslast (o.a. via het behoorlijk ingevuld 'formulier 225'), mag zij:

* voor de vijfde en zesde maand van primaire ongeschiktheid (2021) of vanaf de vierde tot en met de zesde maand van primaire ongeschiktheid (2022) alleen de minimumuitkering toekennen voor de gerechtigde zonder gezinslast;

* vanaf de eerste dag van de zevende maand van primaire ongeschiktheid alleen de minimumuitkering toekennen voor de gerechtigde zonder gezinslast-samenwonende.

- Artikel 113, vijfde lid van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994 bepaalt dat voor de gerechtigden in arbeidsongeschiktheid het bedrag van de moederschapsuitkering niet lager mag zijn dan het bedrag van de uitkering waarop zij aanspraak zouden hebben gehad, indien zij niet met moederschapsrust waren geweest.
In voorkomend geval kan het dus noodzakelijk zijn om tijdens de moederschapsrust een 'formulier 225' te verzenden opdat deze garantiemaatregel via de verificatie van de gezinssituatie kan worden toegepast.

IV.1.3. In de loop van de maand van intrede in invaliditeit en latere jaarlijkse controle op de verjaardag van de intrede in invaliditeit:

- De verzekeringsinstelling dient **jaarlijks** de controle te doen, wat het inkomensbewijs van de gezinsleden (toezending van het 'formulier 225') betreft. Wat de samenstelling van het gezin (verificatie van de gegevens van het Rijksregister) betreft, moet de verzekeringsinstelling steeds elke wijziging van de gezinssamenstelling controleren:
 - ✓ De **eerste** controle dient te gebeuren in de loop van de maand waarin de gerechtigde in invaliditeit treedt.
 - ✓ **Nadien** dient de controle jaarlijks te gebeuren in de loop van de maand waarin de verjaardag van de aanvangsdatum van de invaliditeit gelegen is.

Vb.: Een gerechtigde werd arbeidsongeschikt erkend vanaf 2.05.2017 en treedt in invaliditeit op 2.05.2018. Betrokkene werd verder als invalide erkend. Na de intrede in invaliditeit dient de controle jaarlijks te gebeuren in de loop van de maand mei.

Deze controle dient **jaarlijks** te gebeuren voor **alle invalide gerechtigden**.

- Bij de **intrede in invaliditeit** mag de verzekeringsinstelling, zolang zij niet beschikt over de nodige bewijsstukken ('formulier 225' met bijlagen), slechts (provisioneel) uitkeringen als gerechtigde zonder gezinslast-samenwonende toekennen.
- Wanneer vervolgens de verzekeringsinstelling op de **eerste dag van de derde maand** volgend op de maand waarin de **jaarlijkse controle** in invaliditeit verricht wordt, het 'formulier 225' nog niet in haar bezit heeft, kunnen de uitkeringen slechts worden toegekend tegen het percentage voor een gerechtigde zonder gezinslast-samenwonende.

Na ontvangst van de bewijsstukken dient de verzekeringsinstelling de nodige verificaties uit te voeren en, zo nodig, tot een regularisatie over te gaan (toekennen van een bijpassing of terugvorderen).

- Bij een **herval in invaliditeit** (minder dan 3 maanden van werkhervatting of gecontroleerde werkloosheid) moet nog steeds de "oorspronkelijke" intrededatum in invaliditeit in aanmerking genomen worden. De controlemaatregelen moeten dan niet opnieuw gedaan worden (maar wel op de volgende "verjaardagsdatum" van intrede in invaliditeit).
- Men moet rekening houden met de werkelijke datum van intrede in invaliditeit (bv. de schorsende werking van tijdvakken van moederschapsbescherming op de loop van een tijdvak van primaire (arbeids)ongeschiktheid, de intrededatum in invaliditeit wordt verschoven met de duur van de tijdvakken van moederschapsbescherming; de werkelijke datum van intrede in invaliditeit dient te worden weerhouden).

IV.1.4. Semestriële brief in de periode van invaliditeit

Tijdens de vijfde en de zesde maand volgend op de datum van intrede in invaliditeit, verstuurt de verzekeringsinstelling naar het geheel van de gerechtigden, afhankelijk van de situatie, de semestriële brief om de gerechtigde te herinneren dat indien er zich mogelijke wijzigingen hebben voorgedaan in de situatie van de personen die met hem samenwonen, deze dienen te worden aangegeven bij zijn verzekeringsinstelling (de modelbrieven zijn opgenomen als bijlage bij de omzendbrief). Afhankelijk van het antwoord van de gerechtigde, zal de verzekeringsinstelling de noodzakelijkheid nagaan om een nieuw 'formulier 225' op te sturen.

Deze semestriële brief dient te worden verstuurd tussen elk jaarlijks onderzoek.

Het formulier opgenomen als **bijlage 3**, is bestemd voor de gerechtigde die uitkeringen als gerechtigde met gezinslast geniet.

Het formulier opgenomen als **bijlage 4**, is bedoeld voor de gerechtigde die uitkeringen als alleenstaande geniet in de zin van artikel 226bis van het K.B. van 3.07.1996 (de huisgenoot geniet dus een beroepsinkomen of een beroepsinkomen en een vervangingsinkomen waarvan het maandelijks bedrag hoger dan 1.009,84 euro* is, maar minder dan 1.652,72 euro* is).

Het formulier opgenomen als **bijlage 5** is bedoeld voor de (alleenstaande) gerechtigde die uitkeringen als gerechtigde met gezinslast geniet omdat hij een maandelijks onderhoudsgeld betaalt van minstens 111,55 euro per maand of voor de gerechtigde die één of meerdere kinderen onder het stelsel van co-ouderschap opvoedt waarvan de inkomsten het plafond van 1.009,84 euro* niet overschrijden.

Het formulier opgenomen als **bijlage 6** is bedoeld voor de gerechtigde die uitkeringen als alleenstaande geniet omdat hij samenwoont met een persoon die geniet van

vervangingsinkomsten waarvan het bedrag hoger is dan 1.009,84 euro*, zonder 1.111,40 euro* te overschrijden.

* (bedragen van toepassing sinds 01.03.2020)

IV.2. ZELFSTANDIGE GERECHTIGDEN

IV.2.1. Controle bij het verstrijken van het tijdvak van primaire niet vergoedbare ongeschiktheid ('formulier 225').

- ✓ De verzekeringsinstelling moet de controle op de samenstelling van het gezin van de gerechtigde en de inkomenssituatie van de huisgenoten doen bij de ontvangst van de verklaring van arbeidsongeschiktheid indien de duur van de arbeidsongeschiktheid zeven dagen overschrijdt (artikel 7 van het K.B. van 20.07.1971). In een dergelijk geval wordt de verzekeringsinstelling dus geacht het 'Formulier 225' te versturen op hetzelfde ogenblik als de 'Vragenlijst betreffende de beroepsactiviteit' en het 'Inlichtingenblad'.
- ✓ Zolang de verzekeringsinstelling niet over de nodige bewijsstukken beschikt, kan de verzekerde slechts aanspraak maken op primaire uitkeringen als gerechtigde zonder gezinslast-samenwonende. Wanneer op grond van de ingediende stukken blijkt dat betrokkene dient te worden beschouwd als een gerechtigde met gezinslast, dient de verzekeringsinstelling de nodige regularisatie door te voeren.
- ✓ Bij een **herval in primaire ongeschiktheid** dienen de controlemaatregelen niet opnieuw te worden uitgevoerd.

IV.2.2. Semestriële brief

Tussen de vijfde en de zesde maand volgend op de begindatum van de arbeidsongeschiktheid, verstuurt de verzekeringsinstelling, afhankelijk van de situatie, de semestriële brief bedoeld om de gerechtigde te herinneren dat indien er zich mogelijke wijzigingen hebben voorgedaan in de situatie van de personen die met hem samenwonen, deze dienen te worden aangegeven bij zijn verzekeringsinstelling (de modelbrieven zijn opgenomen als bijlage bij de omzendbrief). Afhankelijk van het antwoord van de gerechtigde, zal de verzekeringsinstelling de noodzakelijkheid nagaan om een nieuw 'formulier 225' op te sturen.

IV.2.3. Controle in de loop van de maand van intrede in invaliditeit en latere jaarlijkse controle in de loop van dezelfde maand voor de volgende jaren

De verzekeringsinstelling moet in dit geval dezelfde controlemaatregelen in acht nemen als deze vermeld onder punt IV.1.3 en IV.1.4.

V. TERUGVORDERINGEN

Wanneer de verzekeringsinstelling vaststelt dat een bedrag aan uitkeringen ten onrechte werd verleend, dient zij vooreerst dadelijk het bedrag van de uitkering aan te passen en zo snel mogelijk tot de terugvordering over te gaan naar de verzekerde toe. Hierbij dienen de formaliteiten, zoals bepaald in het Handvest van de sociaal verzekerde, te worden nageleefd.

Indien nodig, dient de verzekeringsinstelling de verjaring te stuiten naar betrokkene toe bij aangetekende brief.

VI. BEWAARTERMIJNEN VAN DE BEWIJSSTUKKEN

Voor de termijnen waarbinnen de bewijsstukken bewaard moeten worden door de verzekeringsinstellingen, moeten de onderrichtingen van de omzendbrief V.I. nr. 87/50, rubriek 510/28 van 4.2.1987 (zoals later gewijzigd) in acht genomen te worden.

VII. TOEPASSING – OPHEFFINGEN VAN VORIGE OMZENDBRIEVEN – BIJLAGEN

Deze omzendbrief is van toepassing vanaf **01.07.2021**.

De omzendbrief VI nr. 2018/190 van 3 juli 2018 wordt opgeheven.

Als Bijlage 1a, 1b, 2a en 2b zijn toegevoegd het formulier 225 (luik A en B) en het 'woordje uitleg'.

Als Bijlage 3, 4, 5, 6 zijn toegevoegd de vier modellen van semestriële brieven.

Als Bijlage 7 is toegevoegd het "Enquêteformulier Alleenstaande".

De wnd. leidend ambtenaar,

C. Arbesu
Directeur-generaal a.i.

Bijlagen :

[omz art 225 BIJLAGE 1a](#)
[omz art 225 BIJLAGE 1b](#)
[omz art 225 BIJLAGE 2a](#)
[omz art 225 BIJLAGE 2b](#)
[omz art 225 BIJLAGE 3](#)
[omz art 225 BIJLAGE 4](#)
[omz art 225 BIJLAGE 5](#)
[omz art 225 BIJLAGE 6](#)
[omz art 225 BIJLAGE 7](#)